

Aan Bart De Wever
Voorzitter N-VA

Brussel, 7 juni 2010

Dag Bart,

Ik heb niet de gewoonte veel brieven naar collega-politici te sturen. Wij hebben eerder de gewoonte om elkaar te sms'en. Maar nu jij mij hebt geschreven over de noodzaak aan een Vlaamse meerderheid in een volgende federale regering, is het maar correct om je ook per brief te antwoorden. Per sms zou ik gestuurd hebben: "doorzichtig spelletje, Bart ☺". Nu ik toch per brief antwoord, zal ik je nog wat meer vertellen. Ik ben namelijk zeer ongerust over wat er ons te wachten staat na de verkiezingen. We hebben tweeënehalf jaar samen oppositie gevoerd tegen deze regering van de stilstand, we hebben samen een Vlaams regeerakkoord gemaakt dat een begroting in evenwicht combineert met nieuw sociaal beleid. Maar met al wat ik van jou en jouw collega's nu hoor en vooral ook met wat ik niet hoor, begin ik te vrezen dat je niet van plan bent de stilstand te doorbreken. Integendeel, ik vrees dat je de instabiliteit die ons investeringen en jobs kost, nog vier jaar wil verlengen. En over één zaak moet jij je alvast niet ongerust maken: wij engageren ons sowieso tot een sociale staatshervorming.

Oké, je bent confederalist op de weg naar separatisme. Allemaal goed en wel, maar wat betekent dat nu concreet, Bart? Wat moet er de volgende vier jaar gebeuren? Hoe wil je het aanpakken? Hoe ga je tegelijk de sociaal-economische uitdagingen aangaan. Zeg me niet dat daarvoor een staatshervorming noodzakelijk is, want **die cirkelredenering heeft ons land drie jaar gegijzeld**. Jij wil Vlaanderen niet gijzelen, heb je gezegd, dus, hoe ga je het wel doen?

Wees duidelijk over de toekomst van onze sociale zekerheid

Laat mij concreet de test vragen op de voornaamste zorg van de Vlaming, de sociale zekerheid. Ik lees in je programma dat je "de overheveling van alle takken van de sociale zekerheid en de sociale bijstand, inclusief de financiering, de uitgaven, het beheer en de controle ervan" wil. Elders geef je de hint dat de kinderbijlagen en de gezondheidszorg eerst

komen. Op het groot debat van de VRT heb je nu ook de regionalisering van de pensioenen voorop gesteld.

In je programma verdeel je de sociale zekerheid in twee delen: de volksverzekering enerzijds, die in hoofdzaak de ziekteverzekering en de kinderbijslagen omvat, en de loonsgebonden uitkeringen anderzijds, met name vooral de pensioen en de werkloosheidsuitkeringen. De eerste worden gefinancierd door belastingen, niet meer door sociale bijdragen, de tweede door sociale bijdragen. Uiteraard moet dat volgens je programma op termijn allemaal naar de gemeenschappen overgeheveld worden, maar de manier waarop je dat wil doen, komen we niet te weten.

In de eerste plaats zijn wij er van overtuigd dat een dergelijke ingreep niet meer via de gemeenschappen kan, maar noodzakelijker wijze via de drie gewesten zal moeten verlopen. **Tenzij voor Brussel enkel nog een vrijwillige verzekering overblijft, maar dan hebben we geen sociale zekerheid meer.** Wat ook de manier van oplossen is, de Europese regels laten het werken met de gemeenschappen en dus met twee regimes in Brussel gewoonweg niet toe. Je mag dat nog 100 keer ontkennen, het is gewoon een realiteit. De problemen stelden zich reeds bij de zorgverzekering en die werden dan opgelost door een vrijwillig karakter te geven aan de zorgverzekering in Brussel. Voor de ziekteverzekering en de kinderbijslag is dat niet mogelijk. Trouwens, als je echt een onderhandelde oplossing wil met de franstaligen, dan weet je ook dat de verdere staatshervorming via een sterkere gewestvorming zal moeten verlopen. Dat is geen dreigement, maar een realiteit.

De regels van de Europese Unie voorzien dat belastingen plaatsgebonden zijn, sociale bijdragen werkplaatsgebonden. **We betalen belastingen waar we wonen, we betalen sociale bijdragen waar we werken.** Fransen die in België werken, betalen belastingen in Frankrijk, sociale bijdragen in België. Omdat Frankrijk de loonkostverlaging aanpakt via de belastingen en België via de sociale bijdragen, geniet een Franse werknemer twee keer van een voordeel en verdient hij tegenover zijn Belgische collega in een Belgisch bedrijf, voor het zelfde werk en het zelfde bruto loon, 200 euro netto meer per maand. Anderzijds als de Belgische werknemer in Frankrijk werkt, is het net andersom. Naargelang de regeringen een ander beleid voeren, kan deze situatie omdraaien. Vroeger was het effectief zo dat Belgen in Frankrijk beter af waren dan Fransen. Hetzelfde hebben we gezien met de Limburgse werknemers in Nederland, die plots in een slecht statuut vielen. Als socialisten zijn we daar niet gelukkig mee en pleiten we voor een grotere uniformisering tussen de landen.

Je volksverzekering is onrealistisch

Als we nu het N-VA programma nemen, zal **de volksverzekering een soort belasting** zijn. Iedereen die in Vlaanderen woont, zal die dus betalen. De bijdragen voor pensioen en werkloosheid zullen geïnd worden waar men werkt, dus voor de Vlamingen die in Vlaanderen werken, in Vlaanderen. Voor de Vlamingen die in Brussel werken, in Brussel. Voor de Vlamingen die in Wallonië werken, in Wallonië.

Betekent dit dat die volksverzekering enkel uitbetaald wordt aan mensen die in Vlaanderen wonen? Neen. Alle Vlamingen zullen betalen, maar niet alle Vlamingen zullen gedekt zijn. De Vlamingen die in Brussel of Wallonië, of Frankrijk of Nederland werken, zullen niet gedekt zijn door de eigen volksverzekering. Ze zullen hun ziekteverzekering en kinderbijlagen moeten krijgen van respectievelijk Brussel, Wallonië, Frankrijk of Nederland, via bilaterale akkoorden, die de kosten verrekenen. Alle Vlamingen zullen betalen, maar zullen enkel Vlamingen ontvangen? Neen. Iedereen die in Vlaanderen werkt zal op de volksverzekering beroep kunnen doen, daar is de Europese Unie zonneklaar in. Brusselaars en Walen zullen van dit stelsel genieten. Als ze het geluk hebben dat in hun regio de ziekteverzekering via de sociale bijdragen wordt geïnd, zullen ze in hun woonplaats niet betalen en zullen ze in hun werkplaats niet betalen.

Concreet: de Vlaming die op de luchthaven van Zaventem werkt, zal via zijn belastingen de ziekteverzekering betalen, de Brusselaar en Waal die in Zaventem werkt, zal er van genieten, maar er niet voor betalen. Als Brussel en Wallonië via sociale bijdragen willen werken, zal de Brusselse of Waalse werknemer netto beduidend meer verdienen dan zijn Vlaamse collega. De Vlaamse arbeider die in de Audifabriek gaat werken in Vorst riskeert het omgekeerde. Hij zal betalen voor de volksverzekering in Vlaanderen en voor de ziekteverzekering in Brussel. En finaal minder verdienen dan zijn Brusselse collega. Iets wordt alvast duidelijk: Walen en Brusselaars zullen veel meer dan vroeger willen werken in Vlaanderen – en er bovendien niet willen wonen. Precies wat je wou toch, Bart? Maar **wees dan ook eerlijk en vertel aan alle Vlamingen dat zij die transfer zullen betalen via hun belastingen voor de volksverzekering.** En vertel aan de ondernemingen in en rond Brussel dat ze hun locatie zullen moeten herzien in functie van de afkomst van hun werknemers.

Is wat ik nu vooropstel overdreven en vermijdbaar? Overdreven is het zeker niet. Het is datgene wat Belgen, Fransen en Nederlanders meemaken wanneer ze in elkaars land werken. Omdat de Europese eenmaking nog niet perfect is en bilaterale afspraken dat blijkbaar niet zomaar kunnen oplossen. Tussen de lidstaten is het alsnog onvermijdbaar. Want om het te vermijden moeten die lidstaten inleveren op hun autonomie om belastingen te heffen of sociale bijdragen te voorzien. En dat willen de lidstaten niet. En dat wil jij ook niet meer voor de gewesten binnen België. Je wil meer Europa, maar je bent niet bereid om diezelfde dingen te doen binnen België.

Speel niet met de zekerheid over het pensioen van de mensen

Laten we het nu even hebben over de pensioenen. Een absolute prioriteit voor ons. Pensioenen zijn een belofte van een gegarandeerd inkomen op basis van bijdragen tijdens de hele loopbaan. Nu wil je de pensioenen dus regionaliseren. Dat heb ik gisterenavond tijdens het vrt-debat goed gehoord. Dat kan maar twee dingen betekenen: ofwel ga je drie pensioenskassen maken waarbij Vlamingen die in Brussel of Wallonië werken in hun kassen bijdragen en omgekeerd. Met andere regels ook, bijvoorbeeld over de pensioensleeftijd. **Ofwel ga je de opbouw van pensioenen privatiseren, zodat het pensioen niet meer zal afhangen van de plaats waar je werkt.** Net op het moment dat Vlaanderen relatief meer uit de pensioenkassen nodig begint te hebben. Voor ons is dat onaanvaardbaar. Want je bent met

de zekerheid van de mensen aan het spelen om jouw idee van Vlaamse natie een stap dichterbij te brengen. Dan is het een staats hervorming voor Vlaanderen en niet voor de Vlamingen.

Dus concreet, Bart, wil je, net zoals ons, de stilstand in de Wetstraat doorbreken? En hopelijk wil je evenzeer komen tot een onderhandelde oplossing voor de staats hervorming. Maar aan een aantal principes kunnen wij niet voorbij gaan. Ik zet ze ter afsluiting even op een rijtje.

1. De toekomst van de sociale zekerheid staat boven de symboliek van vlaggen. Je kunt niet zomaar onzekerheid creëren over de pensioenen van onze senioren omdat het past in jouw schema van Vlaamse natievorming.
2. De regels van de Europese Unie zijn duidelijk. We betalen belastingen waar we wonen, we betalen sociale bijdragen waar we werken. Jouw idee van de volksverzekering spoot niet met dit principe.
3. Onzekerheid creëren over de toekomst van de pensioenen is niet ernstig. Regionalisering is hier een brug te ver.

Je weet dat voor mij het doel telt. **Wij willen een staats hervorming die de mensen welvaart brengt.** Daarom moet de staats hervorming leiden tot de versterking van de beschermingsagenda op federaal niveau én de uitbreiding van de investeringsagenda op Vlaams niveau. Daarom spreken we ook consequent van een sociale staats hervorming. Het plan om de sociale zekerheid te splitsen, zoals je voorstelt, beantwoordt niet aan onze doelstellingen. Het maakt er een kafkaïaanse situatie van die onze investeringen, onze jobs en onze sociale zekerheid bedreigt.

Gisteren konden de mensen tijdens het grote tv-debat duidelijk horen wat voor ons de inzet op 13 juni is. De keuze voor de Vlaamse socialisten is duidelijk. Ofwel wordt er hardvochtig en zonder omzien bespaard, zoals de rechtse partijen voorstellen. Met als gevolg dat onze kinderen en kleinkinderen niet meer de welvaart zullen krijgen, die wij gekend hebben. Daar weigeren wij in mee te gaan. Wij kijken naar de toekomst zonder de problemen onder de mat te vegen, maar met oplossingen.

Als het van ons afhangt, doorbreken we de stilstand en gaan we met z'n allen weer vooruit. Bieden we de mensen een mooie toekomst. Dat kan, als we besparen en investeren tegelijk. Als we het geld dat er is, **herverdelen, en de zwaarste schouders de zwaarste lasten laten dragen. Dat is een eerlijke keuze.** En een sociale keuze: voor een goed pensioen, een gegarandeerde gezondheidszorg en een betaalbare energiefactuur. Jouw visie op de sociale zekerheid plaatst vraagtekens bij deze keuzes en zijn bepalend voor welke richting N-VA wil uitgaan: ofwel meegaan in een hardvochtig en asociaal beleid, ofwel vooruitgaan met een toekomstgericht beleid.

Ik hoop dat de komende week de mogelijkheid biedt over deze belangrijke keuzes te debatteren, zodat de kiezer, op 13 juni, in elk geval de keuze kan maken die het best bij zijn eigen opinie past.

Groeten,

Caroline

P.S. Op jouw sollicitatievraag van dit weekend: wij willen een Vlaamse meerderheid en we zullen een minderheid niet 400 dagen ondersteunen, zoals jouw N-VA wel deed. In de debatten durf je dat toch nogal eens te vergeten.